

Z. K.

ur. 1923; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów, szkolnictwo, nauczyciele, tajne nauczanie

Tajne komplety przy ul. Niecałej

Drugi taki dom był, też w związku z nauczaniem tajnym, na Wyszyńskiego czy Sławińskiego, [teraz] Niecała – wróciła do starej nazwy. Tam mieszkała rodzina Apcio: on był farmaceutą, a córka jedna, starsza od nas, była w Ravensbrücku też. I ją właśnie rozstrzelali w egzekucji: Romę Sekulanę i [tę] Apcio. Nie pamiętam, w którym roku, albo [19]42 albo [194]3.

W tym domu u państwa Apciów odbywały się lekcje, tam z kolei religię zdawałam. I jakie to były zajęcia? Nie matematyka, nie polski, bo polski to był u mnie, chyba historia, no i religia. Na religię przyszedł ksiądz, egzaminował nas z historii Kościoła. I w tym domu zrobiony był rodzaj ołtarzyka, bo wiadomość o śmierci tej Niusi przyszła dość wcześnie, więc fotografia jej [stała], zawsze wieczne światelko się paliło. I znowu czułyśmy się okropnie: tam ktoś stracił [kogoś] najbliższego. Ja chodziłam do jednej klasy z tą Irką młodszą w ćwiczeniówce, byłyśmy w różnych klasach, ja w niemieckiej, ona we francuskiej, a na kompletach razem byłyśmy, bo to łączone było po kilka dziewczynek w różnych kompletach. No to też się tak czuł człowiek, jakby był winien czemu.

[To była Niecała] albo 10 albo 12, ale chyba 10. Dyrektorka w Unii, pani Malli była organizatorką tych kompletów. Ja się przyłączyłam dość późno do kompletów. Moja przyjaciółka, która wcześniej zaczęła, wprowadziła mnie. Przyszłam ja na lekcję pierwszą i pani Malli dała jej straszną reprimendę – jak ona mogła?! Bo to była dziewczyna, nie ktoś taki z góry, do którego mogła mieć stuprocentowe zaufanie. Ale w każdym razie przyjęła mnie do tych kompletów. Byłyśmy połączone, żadna właściwie w tej mojej grupie nie była z mojej klasy, bo one zaczęły wcześniej. Potem było wszystko w porządku.

Data i miejsce nagrania	2012-08-08
Rozmawiał/a	Łukasz Kijek
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"